

PROBLEM

ÇÖZME

BE CERİLERİ

PROBLEMSİZ BİR DÜNYA KURMA ÇABAMIZ ASIL PROBLEM

- En büyük problem, problemleri yok etmeye çalışmaktır.
- Problem çözme becerilerimizin gelişmesi için problemle yüzleşmeye ihtiyacımız vardır.
- Yaşadığımız problemleri çözdükçe gelişir ve güçleniriz.

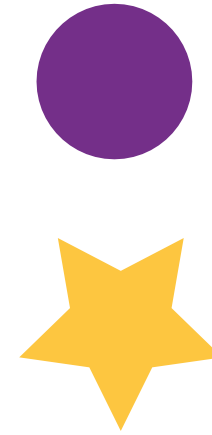
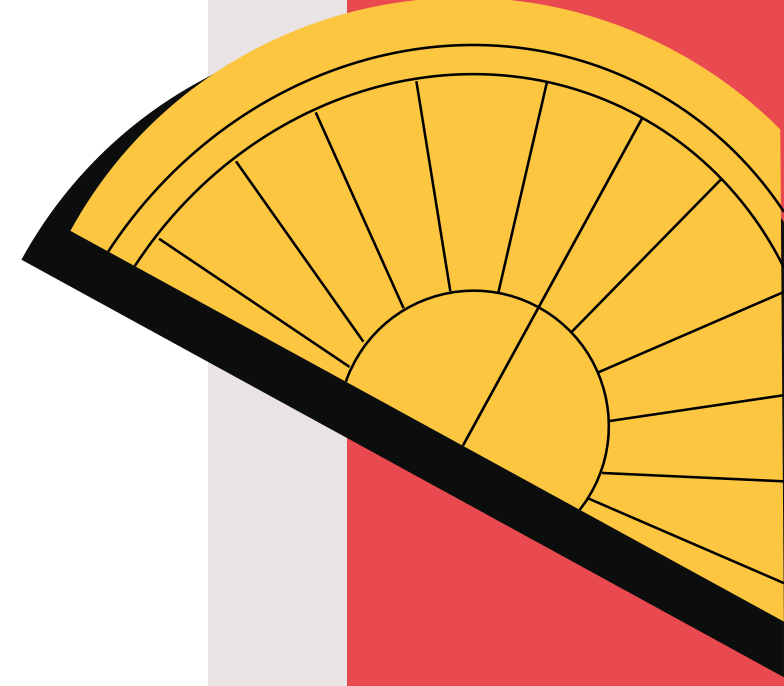
ÇÖZÜMYOLLARI

Sorunlar olur her yaşta,
Kızmadan çözmeye başla,
Bağırıp çağırıp ağlamak
İşe yaramaz bunlar, bak

İlk önce otur bir düşün
Mutlaka vardır bir çözüm
Bilmediğin yollar çıkar ortaya
Arkadaşınla otur konuş bir daha

ÇOCUKLARIN PROBLEMLERİNİ KİM ÇÖZECEK?

Öğretmenlerin görevi çocukların problemlerini çözmek midir yoksa onlara problem çözmeyi öğreterek gençlik ve erişkinlik döneminde kendine güvenen, sağlıklı birer birey olmalarını sağlamak mıdır?

•Birçok yetişkinin problem çözmekte zorlanmasının temel nedeni çocukluk döneminde onların problem çözmeyi öğrenmemiş olmalarıdır.

•Çocuklar büyürken birçok sorun ve problemle karşılaşır. Bu sorunlar akademik başarı, arkadaş ilişkileri gibi önemli sorunlar olabileceği gibi ‘bugün ne giymem gerekir?’ gibi daha ufak sorunlarken daha büyük problemlerin başlangıcı olabilir.

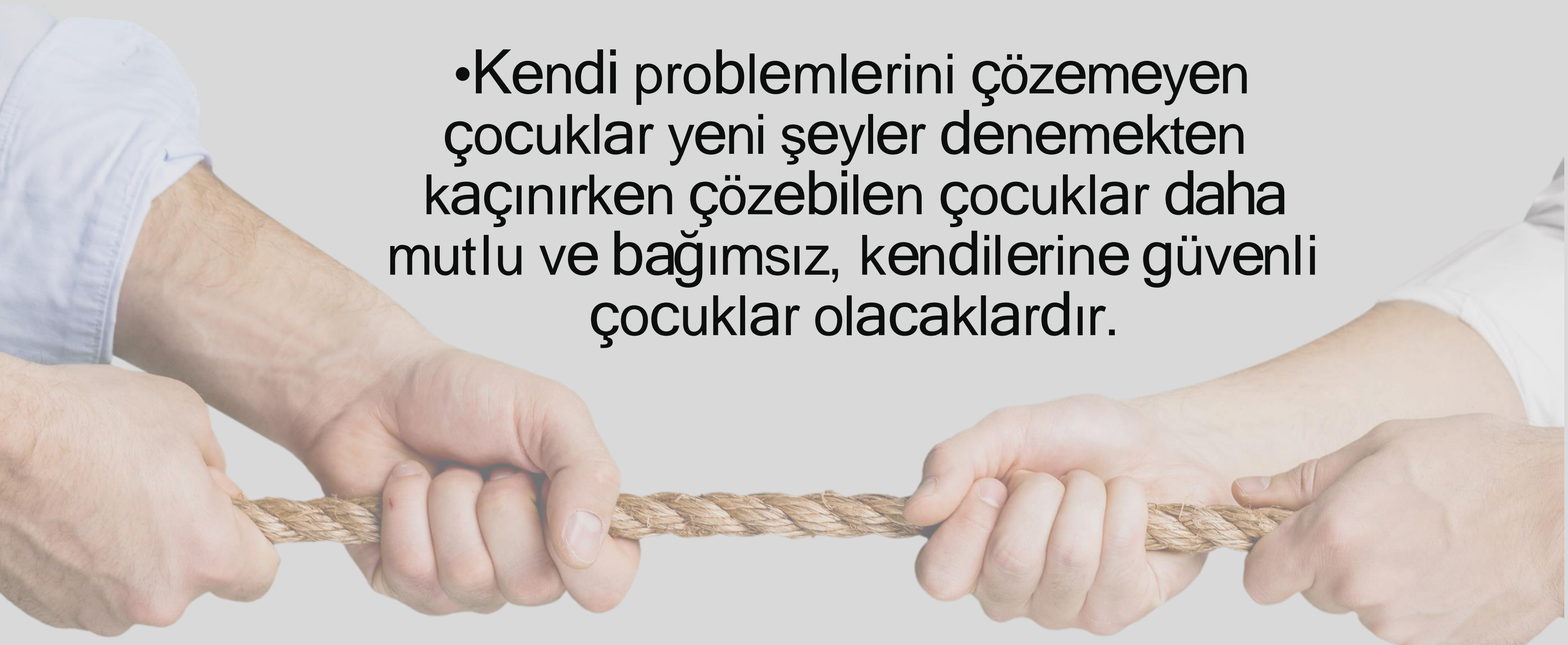

•Kendi problemlerini çözmeyi öğrenememeleri çocukların daha büyük problemler yaşamasına yol açabilir. Örneğin arkadaşları ile olan ilişkisindeki problemleri çözemeyen çocuk okulu sevmemeye, okula gitmek istememeye ya da başarısız olmaya başlayabilir.

•Bazı çocuklar arkadaşları ile ilişki problemlerini çözemedikleri için bu sıkıntılarını karın ağrısı, baş ağrısı gibi fiziksel bulgularla dile getiriyor olabilirler.

• Bazen çocuk, arkadaşının elindeki oyuncuğı almanın tek yolunun onunla kavga etmek olduğunu dűşünebilir.

• Kendi problemlerini çözemeyen çocuklar yeni şeyler denemekten kaçınırken çözebilen çocuklar daha mutlu ve bağımsız, kendilerine güvenli çocuklar olacaktır.

PROBLEM ÇÖZME

- 2 yaş öncesi çocuklar gelişim dönemleri nedeniyle problem çözmeyi beceremeyebilirler. 2 yaşından itibaren deneyimledikleri şeyleri kullanarak problemler çözmeye başlarlar.
- 5-6 yaşına gelmiş bir çocuk kendi başına problem çözme ve sorunlarını dile getirme yeteneğine sahiptir.
- Bu dönemlerde problemlerini çözmeyi öğrenen çocuklar, becerilerini akademik alanda ve ilişkilerinde de kullanacaklar ve zorluklardan yılmayacaklardır.
- Bu nedenle çocuklara küçük yaştan itibaren problem çözmeyi , sorunlarla baş etmeyi öğretmemiz önemlidir.

A M A N A S I L

•Bütün bu gelişim süreci içerisinde çocukların problem çözmeyi öğrenmesi için bizlerin yapabilecekleri şeyler vardır.

•Yapılması gereken en önemli şey; çocuk bir problemle, karşılaştığı zaman çözmek için acele etmeyip onun yerine çözmek yerine sorunu anlaması ve çözüm bulması için biraz zaman tanımadır.

•Kaç yaşında olursanız olun bir problemi çözenin temel yolu; problemi tanımlamak ve zihninizde oluşturmaktır. Çocuk bir problemle karşılaştığı zaman öncelikle onunla konuşun ve sorunun ne olduğunu birlikte anlamaya çalışın.

Ö Ğ R E T M E N L E R İ N R O L Ü N E D İ R ?

- Öğretmenler okulda çocukların problem çözme becerilerini destekleyen temel kaynaktır.
- Özellikle okul öncesi dönemde öğretmenler ebeveynlerden sonra en çok bağ kurulan, örnek alınan kişi olması bakımından öğretmenlerin problem çözme becerilerinin gelişimi için önemli bir rolü vardır.

Ö Ğ R E T M E N L E R İ N R O L Ü N E D İ R ?

- Örneğin öğrenciniz arkadaşıyla hangi oyunun oynanması gerektiği konusunda tartışıyor. Siz de bu tartışmadan hoşlanmıyorsunuz. Hemen araya girerek bir çözüm üretmeyin.
- Onlara 'biraz senin istediğin oynayın sonra biraz senin istediğini oynarsınız' gibi bir çözüm vermeyin.
- Onun yerine eğer birbirlerine fiziksel zarar vermiyorlarsa uzaktan izleyin.

Ö Ğ R E T M E N L E R İ N R O L Ü N E D İ R ?

- Zaman tanımanıza rağmen hala aralarındaki sorunu çözemedilerse onlara yine çözüm sunmak yerine kendilerinin çözüm bulmalarını sağlayacak sorular yöneltebilirsiniz.
- Sorun ne? İkiniz farklı oyunlar oynamak istiyorsunuz peki bu sorunu nasıl çözebilirsiniz? Aklınıza neler geliyor? Ne yapılırsa her ikiniz de bu durumdan mutlu olabilirsiniz' gibi açık uçlu sorular onları düşündürmeye ve çözüm yolu bulmaya yönlendirecektir.

Ö Ğ R E T M E N L E R İ N R O L Ü N E D İ R ?

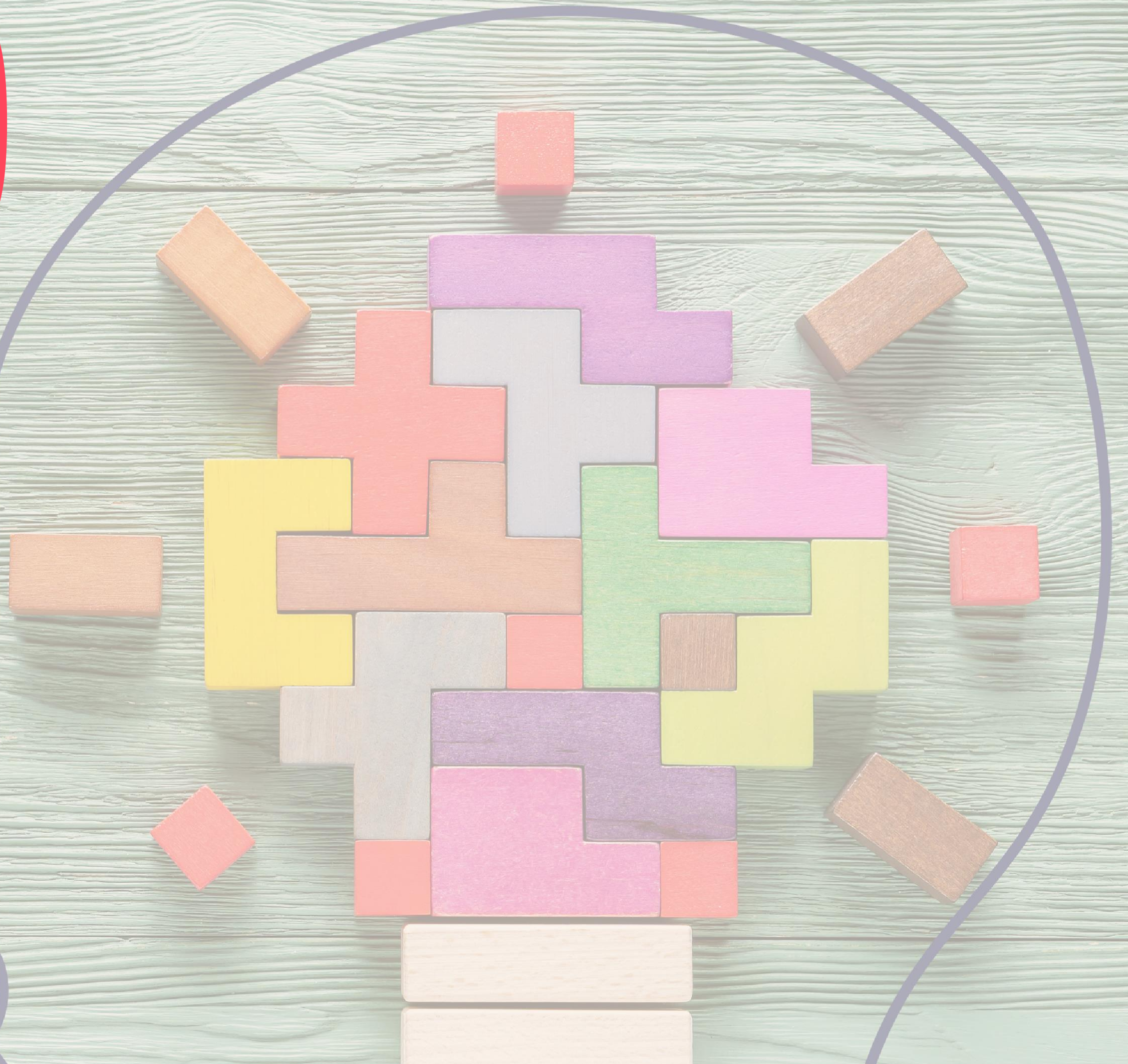
- Çocukların bu becerilerini geliştirmeleri için onların buldukları çözüm yollarını tartışın.
- ‘Peki bu yöntemi derseniz sonunda ne olabilir?’
- ‘Peki bunu yaparsanız neler olabilir’ gibi açık uçlu sorularla onların tartışmasını sağlayın.
- Onların buldukları çözüm yolları için onları teşvik edin ve cesaretlendirin.

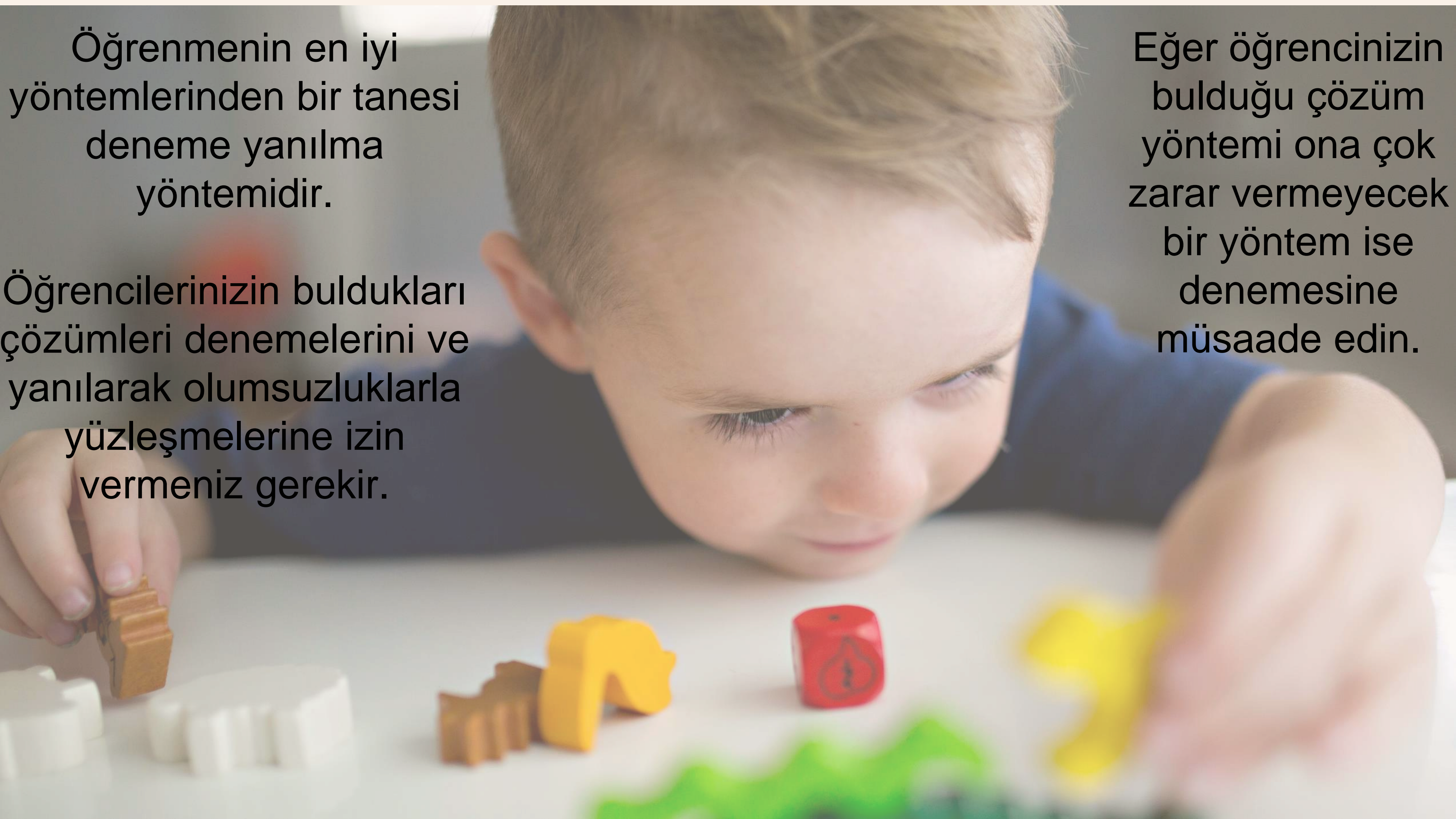
Ö Ğ R E T M E N L E R İ N R O L Ü N E D İ R ?

Siz çözüm sunmaz ve bu tutumla hareket ederseniz çocuklar sizin sandığınızdan çok daha iyi çözüm yolları bulabileceklerdir.

Çocukların buldukları çözüm yollarını takdir etmek onları teşvik edecektir. Böylece daha iyi yeni çözüm yolları bulmaya çalışacaklardır

Öğrenmenin en iyi yöntemlerinden bir tanesi deneme yanılma yöntemidir.

Öğrencilerinizin buldukları çözümleri denemelerini ve yanılarak olumsuzluklarla yüzleşmelerine izin vermeniz gerekir.

Eğer öğrencinizin bulduğu çözüm yöntemi ona çok zarar vermeyecek bir yöntem ise denemesine müsaade edin.

Ö Ğ R E T M E N L E R İ N R O L Ü N E D İ R ?

Deneme sonrasında çözüm yolu işe yaramayabilir ama öğrencinizin onunla da yüzleşmesi gerekir.

Sonrasında onunla oturarak neden bu çözüm yolunun çözüm getirmediğini tartışmanız yararlı olacaktır.

Deneme yanıtlar ve deneyimler yeni ve daha iyi çözüm yolları için ona düşünme fırsatı verecektir.

Ö ğ R E T M E N L E R İ N R O L Ü N E D İ R ?

- Daha büyük çocuklar için örnekler değişebilir.
- Örneğin; öğrenciniz harçlığının tamamıyla bir şey satın almak istiyor. Daha sonrası için parası kalmayacak. Çözüm önermek, para vermek ya da almasını engellemek yerine müsaade edebilirsiniz. Parası kalmadığı için sizden para istediğinde bir dahaki harçlığına kadar beklemesi gerektiğini söylersiniz. Sonra da bu problemin nereden çıktığını, bu problemi nasıl çözebileceğinizi onunla birlikte tartışırsınız. Bu tür yüzleşmeler çocukların sorun çözme ve problem çözme becerilerini geliştirecektir.

Çocuklar iyi birer gözlemcidir.

Bizlerin problem çözme becerilerini taklit ederler.

Problemlerle

karşılaştığımızda uygun çözüm yöntemlerimizi sesli

ifadelendirerek problem

çözme becerilerini

öğrenmelerini

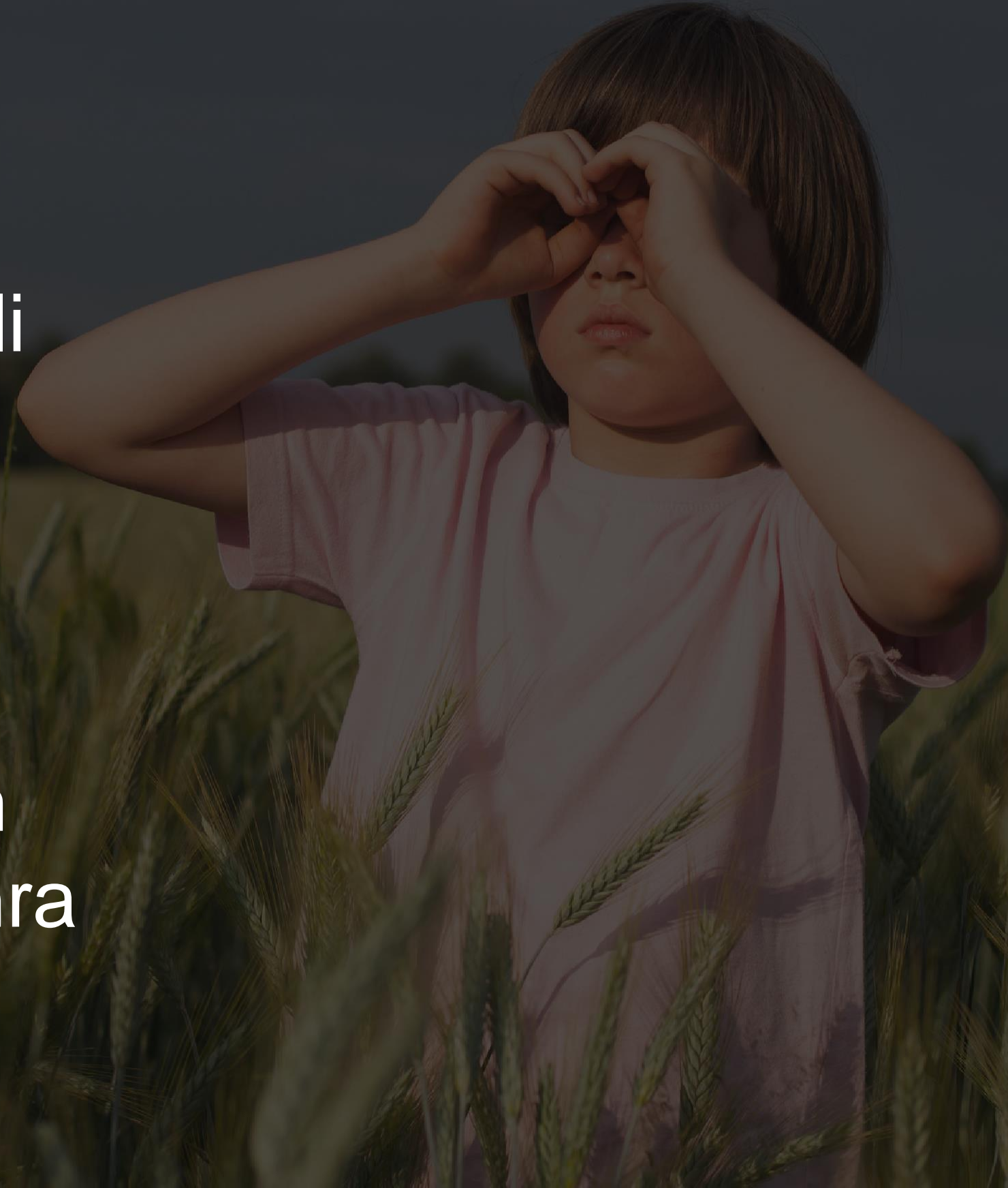
kolaylaştırabiliriz.

Gözlemledikleri şeylerden

edindikleri bilgileri daha sonra

problem çözmek için

kullanırlar.

Ö Ğ R E T M E N L E R İ N R O L Ü N E D İ R ?

→ Problem çözme yeteneğini geliştirmek için masal kahramanlarından yararlanabiliriz. Masallardaki kahramanların karşılaştıkları sorunları nasıl çözdüğünü onunla birlikte tartışıp çözüm yolları bulması için onu teşvik edebilirsiniz.

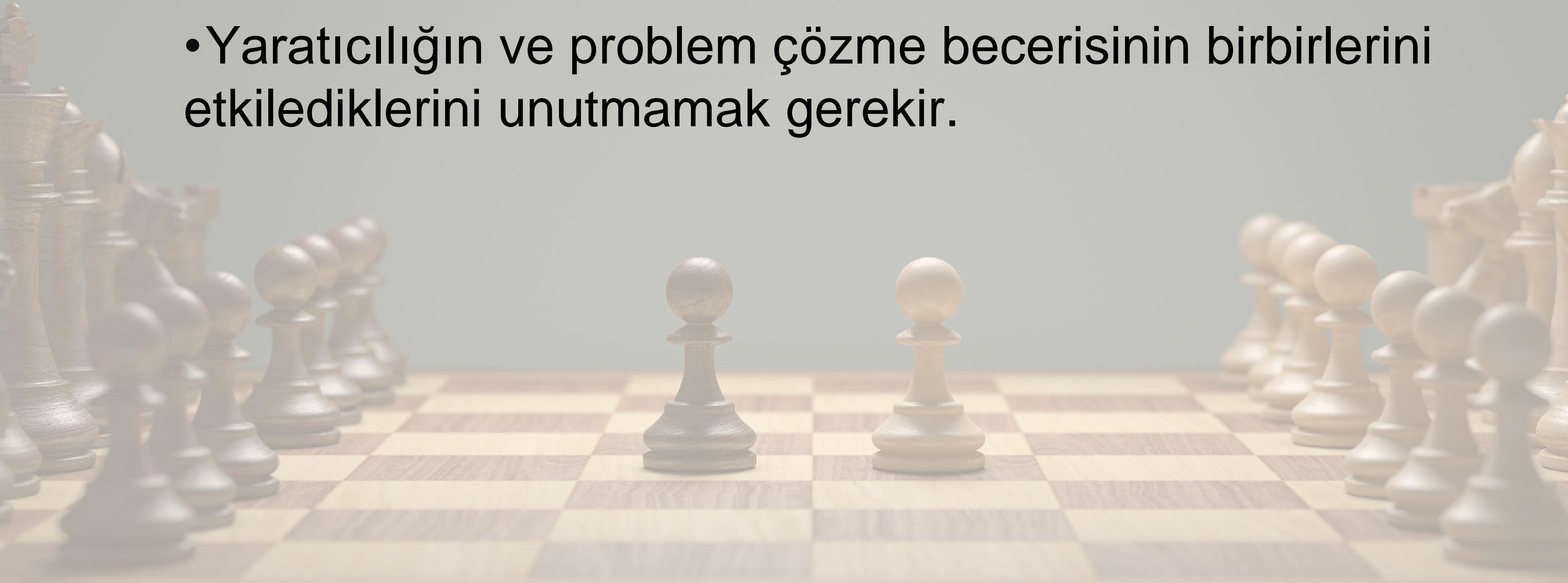

Ö Ğ R E T M E N L E R İ N R O L Ü N E D İ R ?

- Problem çözüme becerisi merak ve hayal gücü ile ilişkilidir. Bu nedenle merak ettikleri şeyleri söylemek yerine onların cevabını bulmaları için onlara destek olabilir, teşvik edebilir, birlikte deneyler yaparak sonuca ulaşabilirsiniz.
- Örneğin sınıfta bir kamp alanı yapmak isteyen öğrencilerinize bir çadır alıp sınıfın ortasına koymak yerine sandalyelerden, minderlerden, battaniyelerden nasıl bir kamp alanı yapabileceğini birlikte paylaşarak, deneyerek göstermek onun problem çözüme becerisini artıracaktır.

•Daha büyük çocuklarla oynanacak satranç gibi strateji oyunları sadece çocukların değil problem çözmekte zorlanan yetişkinlerin de problem çözme becerilerini artırır.

•Yaratıcılığın ve problem çözme becerisinin birbirlerini etkilediklerini unutmamak gerekir.

SINIF İÇERİSİNDE UYGULANABİLECEK PROBLEM
ÇÖZME BECERİSİNİ GELİŞTİRİCİ ETKİNLİK ÖRNEKLERİ

Ayaklarımız olmadan bir yerden bir yere nasıl gidebiliriz?

Masalarımız olmasaydı resimlerimizi nasıl yapabilirdik?

Soğuk havalarda ısıtıcılar olmazsa ne yapardık?

ÇOCUKLARIN PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNİN
GELİŞTİRİLMESİ İÇİN UZUN DÖNEMDE HANGİ
YÖNLERİNİ GELİŞTİRMELİYİZ?

- İletişim Becerileri
- Atılganlık Becerisi
- Yaratıcılık ve Hayal Kurma Becerisi
- Kendine Güven Duygusu
- Mizah Duygusu Geliştirilmeli
- Empati

KİTAP ÖNERİLERİ

